

TIGHT BINDING

BROWN BOOK

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_200241

UNIVERSAL
LIBRARY

ಕನ್ನಡ ಕುಸುಮವಾಳಿ

ವರ್ಷ ೧೯೮೧

ಕುಸುಮ ೧೨

ಒಲವಿನ ಸಂಕಲಿ

೨೦೦೨೪೧

ಕರ್ನಾಟಕ ತರಣ ಸಂಘ, ರಾಯಚೂರು.

ಕನ್ನಡ ಕುಸುಮಮಾಲೆ

ಇದರ ನಿರ್ವಾಹ

ಗೌ|| ಸಂಪಾದಕರು

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯ ದಳವಾಯಿ ವಕ್ಕೇಲಾ

ಶ್ರೀ ಗಣದಿನ್ನಿ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಸಾಹು

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ಪಂಥರಪ್ಪರ

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಜ ದೇಸಾಯಿ

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಣ್ಣ ಕಕ್ಕೇಲಿ

ಶ್ರೀ ಮಾನ್ವಿ ಶೆಟ್ಟೀನೀರಣ್ಣ

ಅಂಗ್ವೇಷೋ

ಎಲ್ಲ ಚರ್ಮ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೂ ರಾಮಬಾಣ ಮುಲಾ
ಮು. ಎಂತಹ ದೀರ್ಘ ಕಾಲದ ಖಜ್ಜಿ ತುರಿ ಇಸಬು
ಗಜಕರ್ಣಿ, ಹುಣ್ಣು, ಹುರಕು, ಚಲಿದಿ, ಶುರಬು
ಗಳು, ಮುಂತಾದುವು ಖಂಡಿತ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ.
ಬೆಲೆ ಸೀಸೆ ಯೊಂದಕ್ಕೆ ೦-೮-೦; ೩ ಸೀಸೆ ರೂ ೧-೬-೦
೬ ಸೀಸೆ ೨-೮-೦; ೧೨ ಸೀಸೆ ೪-೮-೦; ಟಿಪ್ಪಣಿ ಖರ್ಚು
ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

—: ಅರವಿಂದ :—

‘ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕುಸಮ ಮತ್ತು ಪ್ರದರ ರೋಗಗಳಿಗೆ
ಅಮೋಘ ಔಷಧ. ಬಿಳಿ ಶರಗು, ಕೆಂಪು ಶರಗು,
ಮೊಟ್ಟೆರೂಲಿ, ಕೈಕಾಲು ಹರಿತ ಮುಂತಾದ ಸ್ತ್ರೀವ್ಯಾಧಿ
ಗಳು ತಪ್ಪದೇ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ.

ಬೆಲೆ ೧೬ ಗುಳಿಗೆಗಳ ಸೀಸೆ ಯೊಂದಕ್ಕೆ ರೂ ೨ ೮-೦
ಟಿಪ್ಪಣಿ ಖರ್ಚು ಬೇರೆ. ಎಂಟು ದಿನ ಸೇವಿಸುವದ
ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಜೀವನ ಸುಧಾ ಪಾರ್ಶ್ವ

ಸೋಲ ಎಜಂಟ್ : — ಸರೋವರ ಬ್ರದರ್ಸ್ ಬಳ್ಳಾರಿ
ಎಜಂಟ್ : — ಎಂ. ಎಂ. ಗಿರಿ ಲಂಡನ್ ಸನ್ಸ್ ಬಳ್ಳಾರಿ
ನಿಜಾಂ ಸ್ಟೇಟ್ ಎಜಂಟ್ - ರುಕ್ಮಿಣಿ ಭಂಡಾರ
ರಾ ಯಿ ಚೂರ್ ಎಜಂಟರು ಬೇಕು.

ರುಕ್ಮಿಣಿ ಭಂಡಾರ, ರಾಯಿಚೂರ್

ಭೃಂಗಾಮಲಕ, ತೈಲ, ಅಂಗ್ವೇಷೋ ಉತ್ತಮ
ವಾದ ಅರವಿಂದ (ಸ್ತ್ರೀಯರ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗಾಗಿ) ಮತ್ತು
ಇತರ ಅನೇಕ ತೈಲಗಳೂ, ಸಾಮಾನಗಳೂ, ಕತಿಕಾ
ದಂಬರಿಗಳೂ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಗೆ ದೊರೆಯುವವು.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ

ನಿಜಾಂ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಜಾಹೀರಾತು
ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಇದೊಂದೇ !!

ನಿಜಾಂ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಇತರ ಕನ್ನಡ ಸಾಡಿ
ನಲ್ಲಿಯೂ ಹಬ್ಬಿದ ಕುಸುಮ ಮಾಲೆ ಇದು.

—: ದರಗಳು:—

ಕಾಲ ೧ ಪುಟ ಅರ್ಧಪುಟ ಕಾಲುಪುಟ
೧ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೂ|| ೨೪-೦-೦ ೧೮-೦-೦ ೧೨-೦-೦
೬ ತಿಂಗಳಿಗೆ ,, ೧೮-೦-೦ ೧೨-೦-೦ ೯-೦-೦
೩ ,, ,, ೧೨-೦-೦ ೯-೦-೦ ೬-೦-೦

ಜಾಹೀರಾತು ಕೊಡುವವರು ಅರ್ಧ ಹಣ ಮುಂಗಡ
ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಬೇಕು. ಜಾಹೀರಾತು ಅಚ್ಚಾದ ಮೊ
ದಲ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಉಳಿದರ್ಧವನ್ನಕ್ಕೆ ವಿ. ಪಿ. ಮಾ
ಡಲಾಗುವದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ
ಮಾಡಿರಿ.

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ:—ಕನ್ನಡ ಕುಸುಮಮಾಲೆ

ರಾಯಚೂರ್

ತ್ವರೆಮಾಡಿರಿ! ಸುಲಭದರ! ತ್ವರೆಮಾಡಿರಿ.

ಕೆಲವು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ

ದರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದೆ. ದರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದೆ

ಪ್ರೇಟೋ ಎನ್ಸಾರ್ಜಮೆಂಟ್

ಕಟ್ಟಿಗೆಯ (ಫೈಟ್) ಕಲಸ ಬೋರ್ಡ್ ಪೇಂಟಿಂಗ್

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿರಿ.

ಕರ್ನಾಟಕ ತರುಣ ಸಂಘ, ರಾಯಚೂರ್

ನಿಜಾಂ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ

ಹೊಸ ಹುರುಪು ಹೊಸ ಮಾದರಿ
ಇದೊಂದೇ ಕುಸುಮ ಮಾಲೆ

ವರ್ಷದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಂದಾದಾರರಾಗುವವರಿಗೆ ವರ್ಷಾರಂಭದಿಂದಲೇ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. ಕುಸುಮಗಳು ಪ್ರತಿ ಹುಣ್ಣುವಿಗೂ ಅರಳುವವು. ವರುಷದಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ಪುಸ್ತಕಗಳು.

—: ಚಂದಾ:—

ಸ್ಥಳಿಕರಿಗೆ ರೂ ೧-೮-೦ ಹೊರಗಿನವರಿಗೆ ರೂ. ೨-೦-೦
ನಮ್ಮ ಕುಸುಮ ಮಾಲೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು

ಎಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುವುವು.

ಎಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಮೀಷನ್ ಕೊಡಲಾಗುವದು. ಕೂಡಲೇ ಬರೆಯಿರಿ.

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ:-ಕನ್ನಡ ಕುಸುಮಮಾಲೆ ರಾಯಚೂರ್

ನಮ್ಮ ಎಜಂಟ್ :-ಬ್ರದರ್ಸ್ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್
ಎಜನ್ಸ್, ಒಳಪುರಿ.

ಬರಹಗಾರಲ್ಲಿ ಬಿನ್ನಹ

ನಿಜಾಂ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ತಗಲಿದ ಕುಂದನ್ನು ಕಳೆಯಲೆಣಿಸಿಯೂ ಈ ಭಾಗವನ್ನು ವಾಚ್ಚಯ ಪ್ರಕಂಚದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆರೆಯಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂದಲೂ ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಂದ ಈ ಕುಸುಮ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಹಗಾರರಿಲ್ಲರೂ ಚಿಕ್ಕಚಿಕ್ಕ ಕತೆಗಳನ್ನು ಒರೆದು ಕಳಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆ. ಕತೆಗಳು ನಮ್ಮ ಮಂಡಲಿಗೆ ಒಪ್ಪಿತವಾದಲ್ಲಿ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಣಿಸಲಾಗುವದು.

ಸಂಪಾದಕರು:-ಕನ್ನಡ ಕುಸುಮಮಾಲೆ ರಾಯಚೂರ್

ಕನ್ನಡ ಕುಸುಮ ಮಾಲೆ

ರಾಯಚೂರ್ ಅಶ್ವಯುದ್ಧರ,

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯ ದಳವಾಯಿ ಹೈಸ್ಕೂಲಿಗೆ
ವಕೀಲ್ ರಾಯಚೂರ್

,, ಜಿ. ಕೆಪನ್ ರಾವ ,, ,, ,,

,, ಪಿ. ಕೆಪನ್ ರಾವ ,, ,, ,,

,, ಜಿ. ಹನುಮಂತರಾವ ,, ,, ,,

,, ಗರುದಿನಿ ತಿಮ್ಮಣ್ಣಸಾಹು

,, ರಂಗರಾವ ದೇಶಾಯಿ ಕಾಡಲೂರ

,, ದೇಶಾಯಿ ಕಾಟಾಪುರ

ಈ ಮಹನೀಯರೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಮಾಲೆಗೆ ೨೫ ರೂಪಾಯಿ
ಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ವಾಗ್ಧಾನವಿತ್ತಿರುವರು.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ

ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ದೈನಂದಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ

‘ ಕನ್ನಡಿಗ ’ ಬೆಲೆ:—ಒಂದೇ ಬಿಲ್ಲೆ

ಅಸೋಸಿಯೇಟೆಡ್ ತಂತಿಯ ಸುದ್ದಿ, ವ್ಯಾಪಾರಿ
ವಿಷಯ, ಸ್ವದೇಶೀ ಸಂಬಂಧಿಲೇಖ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ
ಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯ ಸುದ್ದಿ ಎಲ್ಲವೂ ಇರುತ್ತವೆ.
ಚಂದಾ ಹಣ ತೀರ ಕಡಿಮೆ.

	ಸ್ಥಳಿಕರಿಗೆ	ಪರಸ್ಥಳದವರಿಗೆ
ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ	೬-೦-೦	೧೨-೦-೦
೬ ತಿಂಗಳಿಗೆ	೩-೦-೦	೬-೦-೦
೩ ,,	೧-೮-೦	೩-೦-೦

ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ.
ಏಜಂಟರಿಗೆ ೧/೪ ಕಮಿಷನ್ ಕೊಡಲಾಗುವುದು
ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರಮಾಡಿಸಿರಿ

ಮ್ಯಾನೇಜರ ಕನ್ನಡಿಗ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ.

ಶ್ರೀ ಮಹಾ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ದಕ್ಷಿಣ ಬ್ಯಾಂಕ್

ಲಿಮಿಟೆಡ್ ರಾಯಚೂರು

ವಿಶೇಷ ಸವಲತಿಯ ದರಗಳಿಂದ ಕೆಳಕಂಡ

ಅಮಾನತ್ ಮತ್ತು ಸಾಲಗಳ ಲೇವಾದೇವಿ

ಕೈ ಕೊಳ್ಳುವೆವು

ಮುದ್ದತಿ ಅಮಾನತ್:— ಶೇ. ೬ರಿಂದ ಉರ ಪ್ರಕಾರ
ವರುಷ ಒಂದಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ. ರೆಕರಂಗ ಅಮಾನತ್— ತಿಂ
ಗಳ ೧ ಕ್ಕೆ ರೂ ೨ ರಂತೆ ಕಟ್ಟಿದಲ್ಲಿ ೪೫ ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ
೧೦ ಗ್ಯಾರಂಟೀಡ್ ಮುನಾಫಾ ಕೂಡಿಸಿ ರೂ ೧೦೦
ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಶೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಡಿಪಾಜಿಟ್—ಶೇ. ರೂ ೪ ಸಾಲಾ
ನಾ ಬಡ್ಡಿ. ಇವಲ್ಲದೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ
ವಾಗುವಂತೆ ಹುಂಡಿ ಚಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ರೈಲ್ವೆ ರಸ್ತೆ
ದಿಯಮೇಲೆ ಸಾಲ. ಸ್ಪೆಷಲ್ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಸಾಲಗಳು
ಸುಲಭ ಬಡ್ಡಿಯ ಮೇಲೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು.

ಈ ಬಗೆಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ರಾಯಿ

ಚೂರಲ್ಲಿ ಇದೊಂದೇ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ

ಜರುಗುವವು.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸುವದು.

ಪಿ. ಕಿಷನ್‌ರಾವ್ ವಕೀಲ

ಪಿ. ರಾಮಾಚಾರ್ಯ ವಕೀಲ

ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್

ಸೆಕ್ರೆಟರಿ

ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯ ಪಂಥಪುರ

ಮ್ಯಾನೇಜರ್

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

ಸುತೀಲೆ	೦-೩-೦
ಹಾಳುಕಾಗದ	೦-೨-೦
ಕಗ್ಗನು ಕವಿಯಾದನು	೦-೨-೦
ಹಿರಿಯರ ಪ್ರತಾಪ	೦-೨-೦
ಕಬೀರದಾಸ ನಾಟಕ	೧-೦-೦
ಕೃಷ್ಣ ಗಾರುಡಿ ,,	೧-೦-೦
ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರ ,,	೧-೦-೦
ಕೃಷ್ಣ ಲೀಲೆ ,,	೦-೮-೦
ಕಂಸವಧ ,,	೦-೮-೦
ಜಾಕುಂತಲ ,,	೧-೮-೦
ರಾಘವೇಂದ್ರ ವಿಜಯ	೦-೮-೦
ಕತೆಗೊಂಚಲು	೧-೦-೦
ಸತಾ ಕಥಾ	೧-೮-೦
ವಿಜಾಂ ಕರ್ನಾಟಕ	೦-೨-೦
ಉತ್ತಮ ವ್ಯವಸಾಯ	೦-೨-೦
ಪ್ರೇಮ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ	
ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಗಳು	೦-೦-೬

ಇವಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳೂ ಕತೆಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಮಿಷನ್ ಕೊಡಲಾಗುವದು.

ನೃಪತುಂಗ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಂದಿರ,

ಕರ್ನಾಟಕ ತರುಣ ಸಂಘ

ರಾಯಚೂರು

ಬೇವಿನಗಿಡ:—ಹೆಸರಾದ ರೋಗನಿವಾರಕ

ಗುಣವುಳ್ಳದ್ದು, ರಕ್ತಶೋಧಕವು,

ಹಾಗೂ ಚರ್ಮರೋಗ ಪರಿಹಾರವು.

ಸ್ನಾನದಲ್ಲಿ ಸುಖಕೊಡುವದು ಸರ್ವವ್ಯಾಧಿನಿವಾರ
ಕವು. ಅರೋಗ್ಯಕರವು.

ಕಲಕತ್ತೆಯ ಬೇವಿನ ಸಬ್ಬು

ಉತ್ತಮವಾದ ಸಬ್ಬು ಕೀಟಕಡ್ಡುಂತಿ

ದೇಹವನ್ನು ಶುಭ್ರವಾಗಿ ಬಣ್ಣ ಕೆಡದಂತೆ ಇಡು
ವುದು. ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯು ಬಳಸಿದರೆ ಮುಖವು ಕಳೆದುಂಬಿ
ಹೊಳೆಯುವದು.

ಅಂಟುರೋಗಗಳಿಗೂ, ಚರ್ಮರೋಗಗಳಿಗೂ, ಬೇ
ನಿಷ್ಪರನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದಾಗಲೂ ಇದರ ಉಪಯೋಗವನ್ನು
ಮರೆಯಬೇಡಿ.

ಇದರಲ್ಲಿ

ದನದ ಕೊಬ್ಬು ಬೆರೆತಿಲ್ಲ. ನಿರ್ಮಲವಾಗಿರುವದು.

ಬೇವಿನ ರಸಾಯನ ಮತ್ತು ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಇತರ
ಬೇವಿನ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮ ಸೋಲ್ ಎಜಂಟಿ
ರಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ

ರಾಜಾ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್, ರಾಯಚೂರ್

ಶ್ರೀ

ಕನ್ನಡ ಕುಸುಮಮಾಲೆ

ವರ್ಷ ೧.

ಕುಸುಮ ಜ.

ಒಲವಿನ ಸಂಕಲಿ

ಕರ್ತೃತ್ವದ ಕವಿತೆ ಸಂಗ್ರಹ

ರಚಿಸಿದವರು

ಪ್ರ. ಶಕ್ತಿ, ೧೯೫೮

ಸಂಪಾದಕರ ಮಾತು

ಈ ಕತೆಯು ಐದನೆಯ ಹೂವಾಗಿ ಅರಳಿದೆ. ಸಂಪಾದನಾ ಸೇವೆಗೆ ಕುಸುಮಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟು ಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಕೆಲವು ಅನಾಸುಕೂಲಗಳ ಮೂಲಕ ತಡವಾಗುತ್ತಲಿರುವುದು. ಇದನ್ನು ಸಕಲ ಮಹನೀಯರು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಲೇಖಕರಿಗೂ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಏಶ್ವಕರ್ಣಾಟಕ ಮುದ್ರಣಾಲಯದವರಿಗೂ ಬಹಳ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಸಂಪಾದಕರು

‘ವಿಶ್ವಕರ್ಣಾಟಕ’ ಮುದ್ರಣಾಲಯ.

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ.

ಶ್ರೀ ಬಲವಿನ ಸಂಕಲೆ

೧

“ಅವ್ವಯ್ಯಾ! ತೀರಿಕೆಯಾಯಿತೇ? ಹೋಗಲಿ ಬಿಡಿ! ಇಷ್ಟೇ ಸಾಕು! ಬೆಳಗಾಗುವದರೊಳಗೆ ಬಂದಿರಲ್ಲ! ರಾಮ! ರಾಮ! ನಿಮಗೆ ಎಂದಾದರೂ ಈ ಸಿರ್ಭಾಗ್ಯಗಳು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅದೇ ಗುಡ್ಡದಷ್ಟು ಉಪಕಾರ. ಮನೆಯವಳ ಪೋರಿಗಿಂತಲೂ ಮಾಧವ ರಾಯರ ಪೋರಿ ನಿಮಗೆ ಚಂದ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಯಿದ್ದರೆ ಹಗಲೆಲ್ಲ ಕೂತು ಮಾತಾಡಬೇಕು. ಸಾಕಾಗಲಿಲ್ಲವೇನೋ? ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೆರಡರವರೆಗೆ ಸೀವಲ್ಲಿ ಹರಟೀಹೊರಟಿತಾ ಕೂತುಕೊಂಡ್ರೆ ನಾನೊಬ್ಬಳೇ ಹೀಗೆ ಅಳುತ್ತಾ ಕೂತುಕೊಳ್ಳತೀನು? ಚಂದವಾಯಿತು ನಡತೆ!”

ಈ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಶಾಮರಾಯರು ಜೇಜಿನ ಗಡಿಯಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುನೋಡಿದರು. ಎಂಟು ಮುಕ್ಕಾಲು ಬಂಭತ್ತು ಸಹ ಹೊಡೆದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇ ನಳಸಿಯ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಅಕೆಯ ಕಣ್ಣು ಕಣ್ಣೀರು ತುಂಬಿ ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಶಾಮಣ್ಣನ ಮನಸ್ಸು ಕರಗಿತು. ಪೋರಿ ಬಾಡಿತು. ನಳಸಿಯ ಬಲವನ್ನು ನೋಡಿ ವಿಲವಿಲ ತಳಮಳಿಸಿದನು. ದೀಪವನ್ನು ಚಾಚಿದನು. ‘ನಳಸೀ! ಇನ್ನೂ ಬಂಭತ್ತು ಹೊಡೆದಿಲ್ಲ. ಎನಷ್ಟು ಅವಸರ?’

ನಳಸಿ:—ಒಬ್ಬಳೇ ಹೆಣಗಲಾರದೇ ಮತ್ತೇನಿದೆ? ನನಗ್ಯಾಕವಸರ? ನಾನು ಎಲ್ಲರಂತೇ ಅವಸರದವಳಾಗಿದ್ದರೆ ಚಂದಾಗುತ್ತಾ ನನ್ನ ಬಾಳುವೆ. ನಾನು ಎಷ್ಟು ಪಡೆಕೊಂಡು ಬಂದೆನೋ

ಅಷ್ಟೇ ಆಗಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಾ ಎಂದರೆ ಬಂದೀತೇ? ನನ್ನ ಅವ ಸರ ನೋಡಿ ನೀವೇ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಬೇಕು. “ಮನಸ್ಸಿ ಲ್ಲದ ಬಗತನಕ್ಕೆ ನಿಂತಲ್ಲೇ ನಿದ್ರೆ.”

ಶಾಮಣ್ಣ :—ಇಗೋ! ಈಗೇನಾಯಿತು ಹೇಳು?

ನಳಿನಿ :—“ಎನಾಗಬೇಕು? ಏನೂ ಇಲ್ಲ!” ಯಾಕೆ ಹಾಗೆ ಹುಬ್ಬು ಗಂಟುಹಾಕುತ್ತೀರಿ? ನನ್ನದೇನು ತಪ್ಪು? ಸುಂಕದವನ ಮುಂದೆ ಸುಖದುಃಖ ಹೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಸುಂಕಕ್ಕೊಟ್ಟು ನುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗದಂತೆ. ನಿಮ್ಮದೇನು ತಪ್ಪು? ತಪ್ಪು ನನ್ನದೇ. ಹೆಂಗಸರು ಮೇಲೆಬಿದ್ದು ಮಾತಾಡಿಸಿ ವರೆ, ಹೀಗೇ ಸರಿ. ಅರಳಿದ ತಾವರೆಯಂಥ ನನ್ನ ಮನ ಸ್ಸನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪಾದದಲ್ಲಿ ಹಾಕೀನಿ. ಮೈಮರೆತು ಮೆಟ್ಟಿ ಬಿಟ್ಟರಾಯಿತು. ನಿಮಗೇನು? ನೀವು ಗಂಡಸರು! ಹೆಂ ಗಸಾದರಿಂದ ಮನೆಯವರ ಮುಂದೆ ಮಾತಾಡಿದರೂ ಮುಚ್ಚೂ ಮೋರೇ ಇರಬೇಕಲ್ಲವೇ?

ಶಾಮಣ್ಣ :—ಸುಮ್ಮನೇ ಹೀಗೇ ರಗಳೀಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ? ನಾಳಿಂದ ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಎಲ್ಲಿಗೂ ಹೋಗೋದಿಲ್ಲ ಬಿಡು. ಇಂದಿಗೆ ಹೇಗಾದರೂ ದಯಮಾಡಿ ಕ್ಷಮಿಸಿ ಬಿಡು.

ನಳಿನಿ :—ಯಾವಾಗಲೂ ವರಟವಾತೆ! ನಾನೇನು ಕ್ಷಮಿಸುವ ವಳು? ನೀವೇನಂದರೂ ನಡಿಯುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಆಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಆ ಮನೆಯೊಳಗೆ ನಳಿನಿ ಶಾಮರಾವ ಇಬ್ಬರೇ. ಶಾಮಣ್ಣ ನವರು ಸ್ಕೂಲ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ ಕಚೇರೀ ಗುಮಾಸ್ತರು. ಸಲವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ. ಹೊಲಮನೀ ಏನೂ ಇದ್ದಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಶಾಮಣ್ಣನು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಬಾಳುವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ನಳಿಸಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ದೊಡ್ಡ ಮನೆತನದೊಳಗೆ ಹುಟ್ಟಿದವಳು. ವೇಷ ಭಾಷೆಗಳೊಳಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಧಾರಿಸಿದ್ದಳು. ಉಡಿಗೆತೊಡಿಗೆಗಳೊಳಗೆ, ಮಾತುಮುರಕಗಳೊಳಗೆ ಯಾವದಾದರೂ ದಿನಾ ಒಂದು ಹೊಸರೀತಿ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಳು. ನಳಿನಿಯ ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಎರಡು ನಿಲವುಗಳಿದ್ದಿ. ಅಡಿಗೀಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ದೂರ ಇರುತ್ತಿದ್ದಳೇ ಹೊರತು ಯಾವಾಗಲೂ ಆ ಕನ್ನಡೀ ಎದುರಿಗೇ ನಲಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕೆನ್ನೆಗಳನ್ನು ಬರಿಸುತ್ತಾ, ಗಲ್ಲಗಳನ್ನು ಸವರುತ್ತಾ, ಕುರುಳುಗಳನ್ನು ತೀಡುತ್ತಾ, ತುಟಿಗಳನ್ನು ಕಚ್ಚುತ್ತಾ, ಕಣ್ಣು ಹಾರಿಸುತ್ತಾ, ಮೇಲೆಕೆಳಗೆ ಕನ್ನಡಿಗಳೊಳಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ಹೊತ್ತು ಸಹಿತ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಂತೆ ಹೊತ್ತು ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಈಕೆಯು ಅತ್ತೆಯಮನೆಗೆ ಬಂದು ಏಳು ಅಥವಾ ಎಂಟು ವರ್ಷವಾದರೂ ಇವತ್ತೇ ರುತುಮತಿಯಾಗಿ ಬಂದಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಆವತ್ತಿಗೆ ಪೇಗೋ ಇಬ್ಬರೂ ರಾಜಿಯಾಗಿ ಕದ್ದಾ ಇಕ್ಕಿದರು. ಮಲಗುವ ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಹೋದರು. ನಳಿನೀ ಮುಖ ವಿಕಾಸವಾಯ್ತು. ಕಿರುಸಗೆಯಿಂದ ಮೋರೆಯು ಅರಳಿತು. ಕಣ್ಣುಗಳ ರೆದೆಯದು ಹಿರಿಸೋಟ ನೋಡಿದಳು. ಎಳೆ ಬರಿಯ ಮಳಿಸೀರೆಯ ಭುಜದಮೇಲಿನ ಸೆರಗು ಅರೆಚಾರಿತು. ಹಸರು ಕುಪ್ಪಸದ ಮರೆಯಲ್ಲಿಂದ ಮುಸುಣೆಯು ಸರಪಳಿಯನ್ನು ಹೊದದೆಗೆದು ಕೈಯೊಳಗೆ ಅಡಿಸುತ್ತಾ ಕುಂಜಕುಶಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸುತ್ತಾ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಮುಚ್ಚಿದಂತೆ ಹಿರಿಸೋಟದಿಂದ ಕನ್ನಡಿಯೊಳಗೆ ನೋಡಿಕೊಂಡಳು. ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಶಾಮರಾಯನನ್ನು ನೋಡಿದಳು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವದನ್ನು ಶಾಮಣ್ಣನ್ನು ನೋಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಮುಂಚದ ಮೇಲಿನ ಸೈನುರೂಪಿಸಿ ಹಾಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹಗಲೆಲ್ಲ ಕಚೇರಿಯೊಳಗೆ ಕೂತುಕೂತು ನಡುವು ನೋಂದಿದಬೇಕು. ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಉರುಳಿಕೊಂಡನು. ನಳಿನಿಯು ಒಲವಿನಿಂದ ನಲಿ

ಮುಂದೆ ನೋಡಲಿ? ಇಲ್ಲ. ನಡೆಯು ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟಿತವಾಗಿ ಹಾಗೆಯೇ ಸಿಂಹಬಿಟ್ಟಳು. ತಲೆಬಾಗಿಸಿ ಕೈಚಾರ ಇಳಿಬಿಟ್ಟು ಬಿಸಿ ಉಸರುಬಿಟ್ಟಳು. ಶಾಮಣ್ಣನವರು ನೋಡಿದರೇ? ಮತ್ತೂ ಕನ್ನಡಿಯೊಳಗೆ ನೋಡಿಕೊಂಡಳು. ಇಷ್ಟರೊಳಗೆ ಶಾಮರಾಯನು ಆಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದನು. ನಳಿನೀ! ಇಲ್ಲಿ ಬಾ! ಎಂದನು. ಕಿಟಕಿ ಯೊಳಗಿಂದ ಬೀಸುತ್ತಿರುವ ಮಂದಮಾರುತನ ವಶದಲ್ಲಿ ಚದುರಿದ ಕುರುಳುಗಳನ್ನು ಬೆರಳಿನಿಂದ ತಾಕಿತಾಕದಂತೆ ಸಮೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ದೀಪದ ಬೆಳಕಿಗೆ ಕೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಮಜ್ಜದುಂಗುರದ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಮರೆಮಾಡಿ ಕನ್ನಡಿಯೊಳಗೆ ನೋಡಿ ಉಸುಗರೆದು ಹಾರುತ್ತಿದ್ದ ಎಸೆಯನ್ನು ಎರಡನೇ ಕೈಯಿಂದ ಬಿಗಿಸಿದಳು. ಕನ್ನಡಿಯ ಕಡೆ ಮುಖಮಾಡಿ ಶಾಮರಾಯನನ್ನು ಓರನೋಟದಿಂದ ನೋಡುತ್ತ ಬಲವಿನ ಸಿರಿ ಸುರಿಸಿಬಿಟ್ಟಳು. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಶಾಮರಾಯನು ಎದ್ದು ಬಂದು ಕುಂತಗಳ ತೊಡಕುಬಿಡುವನು ಎಂದು ಕೊಂಡಳು. ಉಂಗುರದ ಕೈಗೆ ಮುದ್ದುಕೊಡುವನು ಎಂದು ಕೊಂಡಳು. ಬಲವಿನ ಭರದಲ್ಲಿ ಎಡವಿ ಬೀಳುವೆನೆಂದೆಣಿಸಿದಳು. ಧಗಧಗಿಸುವ ಎದೆಗೆ ಅಭಯಹಸ್ತವನ್ನು ನೀಡುವನೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದಳು. ಹಾಗೆಯೇ ಕನ್ನಡಿಯೊಳಗಿನ ಭಾಯೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುವನೆಂದು ಭಾವಿಸಿದಳು. ಆದರೆ ಆತನೇನೋ ಮುಗಿಯೇ ನೋಡುತ್ತಾ ಕೂತುಬಿಟ್ಟನು. ಸೆರಗು ಪೂರಾ ಬಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿಲುವು ಗಳು ನಡೆದವು. ನಡುವು ನಡಗಿತು. ನೋಡಗೆ ಹಾಕಿದಳು. ಕಂಡನು. ಪಟಗಳೆಲ್ಲಾ ಬೀವವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಹಾಗೆಯೇ ಬಂದು ಅವ್ಯವ ವೇನೋ ಅನ್ನುವಂತೆ ಕೋಣೆಯ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗೆ ಎವೆಯಿಕ್ಕದೇ ನೋಡಿದಳು. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ನೋಡಿಸೋಡಿ ಶಾಮರಾಯನು ಮಂಡದ ಮೇಲೆ ಎದ್ದು ಕುಳಿತನು. “ಏಕೆ? ನಳಿನೀ! ನೀನಾಳು ವಾಗಲೂ ಹೀಗೇ ಮನಸ್ಸು ಬಿಚ್ಚಿ ಮಾತೇ ಆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸಿನಿಮಾ ಗೊಂಬೆಯಂತೆ ಕ್ಷಣಕ್ಕೊಂದು ರೀತಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವೆ. ಸಿನಿಮಾ ದೋಳಗೆ “ಇದಿಂಥಾದ್ದೂ” ಎಂದು ಚಿತ್ರವು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂ

ಚೆಯೇ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಆಗಹೋಗುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಇಲ್ಲಿ ನನಗಂಥಾ ಸಹಾಯವು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ! ನನಗೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕು? ಹೇಳು ಎಂದನು.

ನಿಮಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಏಟಿನ ಮಾತೇ! ನಾನೆಷ್ಟರವಳು? ನಾನೇನು ರಂಭೆಯೋ? ಅಥವಾ ರತಿಯೋ? ಹಾಗೆಯೇ ಅನ್ನಿರಿ, ಹೆಂಗಸರ ಮನಸ್ಸು ನಿಮಗೇನು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ? ನನ್ನನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಆಡಿಸುತ್ತೀರೋ ಆಡಿಸಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸ ತೀರುತ್ತಲೇ ನಾನೇನಾದರೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೋ? ನಿಮ್ಮ ಜನ್ಮದ ದಾರಿಯೇ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದ ಹಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿದಿವಸವೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಮಾರ್ಕಾಡೇ ಇಲ್ಲ. ಲೆಖ್ವದ ಮಾಸ್ತರನಂತೆ ಎರಡೆ ಮೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತೀರಿ ಅಂದರಾಯಿತು. ಮುಕ್ತಸರ ಆಗಿ ಹೊತ್ತು ಹುಟ್ಟೋದರೊಳಗೆ ಮೂರು ಕೆಲಸವಾದರೆ ಆಯಿತು. ಊಟ, ಕಚೇರಿ, ನಿದ್ರೆ ಇನ್ನೇನು ಬೇಕು? ಈ ಸೌಭಾಗ್ಯಕ್ಕೋ ಸ್ವರವೇ ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ರಂಭೆಯಂತೆ ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ನಟಿಸೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು. ಯೌವನವು ಮಾತ್ರ ಗಜಗನಂತೇ ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಂಡರೆ ಸಾಕು. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ದಣಿದು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸವು ಆದಮೇಲೆ ಕೇಳೋದೇನು, ಕುಡಿದುಳಿದ ಸೋಡಾ ಸೀಸೆಯಂತೇ ಹೆಂಗಸಿನ ಶೃಂಗಾರವೆಲ್ಲಾ ಆಕಡೀ ಚೆಲ್ಲಿ ಬೀಡೋದೇ. ಹೆಂಗಸರ ಗುಣನೆನಿಸಿಕೊಂಡು, ಗಂಡಸರು ಬೆಳದಿಂಗಳೊಳಗೆ ಹಾಡು ಹಾಡಬೇಕು. ಕುಂತಕಗಳನ್ನು ನೆನಿಸಿ ಚಿಂತಿಸಬೇಕು. ಸೋಟವನ್ನು ನೆನಿಸಿ ಸುಖಕ್ಕೆ ಕೋಟಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಕೆನ್ನೆಗಳೊಳಗೆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಬೇಕು. ಸೆರಗಿನಲ್ಲಿ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು.

ಶಾಮ :—ಅದೇನೋ! ಅದು ಯಾವುದೂ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗೋ ದಿಲ್ಲ. ನಳಿನೀ! ಹೀಗೇಕೆ?

ಇದು ಕೇಳಿ ನಳಿನಿಯು ಮೆಟ್ಟಿಬಿದ್ದಳು. ತನ್ನ ವಕ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ಎಡಗೈ ಮುಂಗೈ ಹಚ್ಚಿ ಅದರಮೇಲೆಗೆ ಬಲಮೋಣಕ್ಕೆ ಊರಿ ಅದೇ ಕೈಬಿರಳನ್ನು ಗಡ್ಡಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿ ಶಾಮರಾಯನನ್ನು ಒಲವಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತ ತಟತಟ ಕಣ್ಣೀರು ಉದರಿಸಿಬಿಟ್ಟಳು. ಮುಂಚಿನ ಹಲ್ಲೆ ನಿಂದ ತುಟಿಯನ್ನು ಬಿಗಿದು ಕಣ್ಣು ಕೆಂಪಗೆಮಾಡಿ ಮುಖ ಮರಿದಳು. ನಿಲುಗೆಯು ನಲುಗದಂತೇ, ಕುರಳು ಕದಲದಂತೇ, ಸೆರಗು ಚಾರದಂತೆ ನಿಂತ ನಿಲುವಿಲೆ ನೆಲಕ್ಕುರುಳಿದಳು. ಚಾಚಿದ ಕೈಗೆ ತಲೆಯಗ್ಗಿ ಮಲಗಿದಳು. ಸೆರಗು ಸೆಳೆದು ಅರಿನುಸುಕು ಹಾಕಿಕೊಂಡಳು. ಬಿಕ್ಕಿಬಿಕ್ಕಿ ಅಳಲಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಆ ಬಿಕ್ಕಿನೊಳಗೆ ಆ ನಿಟ್ಟುಸುರಿನೊಳಗೆ ಈ ಕಲಕಂಠಿಯು ತನ್ನ ಮಧುರಗಾಯನ ಕಲೆಯನ್ನು ಬೆರಿಸಿದಳು.

ಶಾಮಣ್ಣ:—ಯಾಕೆ? ನಳಿನೀ! ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತುಕೊ ಅಳುತ್ತಿ ಯಾಕೇ? ನಾನು ನಿನಗೇನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿರುವೆನು? ನಾ ನೆಷ್ಟು ನಿರ್ಭಾಗ್ಯನಾದರೂ, ನನ್ನ ಸಂಬಳವು ಎಷ್ಟು ಕಮ್ಮಿಯಿದ್ದರೂ ಅದರೊಳಗೆ ಸರಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೀ ಬೇಡಿದ ತೀರೆ, ಕೇಳಿದ ಕುಪ್ಪಸ, ಬಯಸಿದ ಅಭರಣ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನ ಮೋಹಕ್ಕೇನು ನಾನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿರುವೆ? ನೀನು ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನನಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂತೋಷವಲ್ಲವೇ? ನಿನ್ನ ಶೃಂಗಾರವು ನನ್ನ ಆನಂದವೆಂದು ನಿನಗೆ ತಿಳಿಯದೇನು? ಅಂದರೆ ಒಂದೊಂದು ಸಲ ನಿನ್ನ ಲೀಲೆಗಳು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗೋದಿಲ್ಲ. ಆದಷ್ಟು ನಾನು ಆನಂದಪಡುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನ ಶೃಂಗಾರ ಜೇಷ್ಠಿಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಾನೇನು ಕವಿಯೇ? ನಿನ್ನ ಲೀಲೆಯನ್ನು ಹಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾನೇನು ಗಾಯಕನೇ? ಘಳಿಗೆಗೊಮ್ಮೆ ಹೊಗಳಲಿಕ್ಕೆ ಪಂಡಿತನೇ? ಇದಲ್ಲದೆ ನೀನೇ ನೋಡುತ್ತಿರುವಿ, ಹಗಲೆಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಕಚೇರಿಯೊಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯು

ವಂತಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರಕೂಸರು ಕಮ್ಮಿ. ಹೇಗೆ ಹೇಗೋ ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ಮನೆಗೆ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬೇಸತ್ತಿರುತ್ತೀನಿ. ನಿನ್ನೆಗೆ ಬಡಬಡಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಬಡ ಪಾಣಿ (ಶರೀರ) ನೀನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಒಲವಿನ ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಬೆಳೆಸಲಿ. ನನಗೆ ಕನಸಿನೊಳಗೆ ಸಹಾ ಇನ್ ಸೈಕ್ಲರರು ಸಿಟ್ಟಾದ ಹಾಂಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಇದಲ್ಲದೇ ನಳೀನೀ! ನೀನು ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಆರೋ, ಏಳೋ, ನರ್ಸ ವಾಯಿತು, ನಿನಗಿನ್ನು ಈ ಸೊಗಸು ಏತರದೇ? ಸೊಗಸು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಹೀಗೆ ನಲಿಯದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಸುಖಕ್ಕೇನಾ ದರೂ ಕುಂದೇನು? ನೀನು ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಬರೆಗಳೆದ ಕತ್ತಿಯಂತೆ ಮಿನಿಮಿನಿ ಮಿಂಚದಿದ್ದರೆ, ನಾನು ಎಷ್ಟು ಕಲ್ಲೆಡೆಸುವನಾದರೂ ಕರಗಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು.

ನಳಿನಿಯು ಎದ್ದು ಕುಳಿತು ಕಣ್ಣೀರು ಬರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ “ಅದರೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹಾಗೇ ಕಂದಿರಿ? ಗಂಡ ಹೆಂಡರ ನಡುವೆ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಯು ಇದ್ದರೆ, ಮೋಹರಸವು, ಶೃಂಗಾರದ ಸುಧೆಯು ಸುರ ಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗೋದಿಲ್ಲಾ ಅಂದಿರಲ್ಲಾ?”

ಇದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೂರಿತು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೋ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತಂದು ಓದಿದಿರಿ. ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಗಳೊಳಗೆ ಮಹನೀಯರು ಸಹಾ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವರೆಂದು ಲೇಖನಗಳನ್ನೊದ್ದಿರಿ. ನನಗೊಂದೂ ಇಲ್ಲದ ಯೌವನದ ಮೇಲೆ ಮೋಹವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದಿರಿ. ನನ್ನ ಯೌವನವೇ ನನ್ನ ಎದೆಬಿಗಿಯೇ ನಾನು ಮಿನಿಮಿನಿ ಮಿಂಚುವದೇ ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದ ಸುಖಕ್ಕೆ ಸಾಧನವೆಂದಿರಿ. ಯೌವನವು ತಗ್ಗಿದಂತೆ ಮಕ್ಕಳಾದರೆ ತಗ್ಗಿಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಔಷಧವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದಿರಿ. ಏನೇನೋ ಮಾಡಿದಿರಿ. ನನಗೇನು ಗೊತ್ತು? ಏನು ಬೇಕಿತ್ತು ಈ ಹಾಳಹರಟೆ? ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ನಿಜವೆಂದುಕೊಂಡೆ. ನೀವು ಹೇಳಿದ ರಗಳೇ ಕೇಳಿ ನಿಮಗಾಗಿಯೇ ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಬಗೆ ಯವ್ವನ ಶೃಂಗಾರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆ, ನನ್ನ ಈ ಪ್ರಾಧ

ಪ್ರಾಯಶಃಲಂಕಾರ, ಪ್ರಣಯಕಳೆಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಾಸ್ಯಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದಿರೇನು ಈಗ? ಚನ್ನಾಯಿತು. ನಿಮಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನ್ನ ಶೃಂಗಾರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಬರೇ ಬಣ್ಣದ ಮಾತೇನು? ಯಾರೋ ಏನೋಬರೆದದ್ದು ಓದಿ ನನ್ನನ್ನು ಈ ಗುಡ್ಡಕ್ಕೇರಿಸಿದಿರಿ. ಈಗ ನೋಡಿದರೆ ನೆಲಕ್ಕುರುಳಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿರಿ. ನಿಮಗೆ ನಾನು ಬೇಕಾಗದಿದ್ದಮೇಲೆ ನಾನಿದ್ದೂ ಏನು ಸಾರ್ಥಕ? ಇನ್ನೀಶೃಂಗಾರಾಲಂಕಾರ ವಾದರೂ ಏತಕ್ಕೆ? ಅವ್ಯಯ್ಯಾ ಅಡವಿಯೊಳಗೆ ಆರಳಿದ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವಾಗಿ ಹೋದೇನೇ? ಸ್ವಾಸುಭವಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಷಟ್ಪದಿಯು ಅದರ ಮೇಲೆ ನಾಲಿದರೆ ವಾಲೀತು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರಿಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಮಳವು ಆದಕ್ಕೇಕೆ? ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿದಮೇಲೆ ತುಂಬಿಯ ಹೂವನ್ನು ತನ್ನ ಕಾಲಿಂದೊದೆದು ಓಡುತ್ತದೆ. ಒದ್ದರೆ ಒದಿಯಲಿ! ಅದರದೇನು ದೋಷ? ಓ ಮಲ್ಲಿಗೆ ನನಗಿಂತಲೂ ನೀನೇ ಪುಣ್ಯವಂತಿ. ನಿನ್ನ ಜೀವಿತಕಾಲವೇ ಆಲ್ಪ. ನಿನ್ನ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳೇ ಸ್ವಲ್ಪ. ನಾನು ನಿನ್ನ ಹಾಗೆ ನಿಂತ ನಿಲುವಿಲಿ ಬಾಡಿದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಚನ್ನಾಗಿತ್ತು! ನಾನು ಎಷ್ಟು ಬಣ್ಣಾ ಬರೆದುಕೊಂಡರೂ ಎಷ್ಟು ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ, ಈ ನನ್ನ ಶೃಂಗಾರ ಚಿತ್ರದಮೇಲೆ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಾಧಿಕನು ಉಗುಳಿ ಕಾಲಲೊರಿಸಿಬಿಟ್ಟನು: ದೇವಾ ಏನಾಯಿತು ನನ್ನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ! ಅಂದು ಎದ್ದುನಿಂತು ಕನ್ನಡಿಯೊಳಗೆ ನೋಡಿ ಕೊಂಡು “ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹತ್ತಿರೋದು ಕಾಡಿಗೆಯಲ್ಲ. ಹೂವಿನ ಮುಳ್ಳು. ಆಯ್ಯೋ ನನ್ನ ಗೋಳಾಟದೊಳಗೆ ಹೇಗೆ ಕಾಡಿಗೆಯ ನೀರು ಹರಿದಿರುವವು. ಬೆಣ್ಣೆಯಂಥಾ ಕೆನ್ನೆಗಳು ಕರಗಿ ಬಾಡಿ ಹೋಗಿವೆ. ಮೋರೆಯಮೇಲೆ ಕುಣಿದಾಡಲಾರದೇ ಮುಂಗೂದಲು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಹೇಗೆ ತೊಡಕು ಬಿದ್ದಿವೆ. ಮೇಲೆ ಭರಲಿಕ್ಕೆ ಹೆದರಿ ನನ್ನ ಉಸಿರು ಸಹಾ ಕಂಠದಲ್ಲೇ ಆಲಿದಾಡಹತ್ತಿದೆ! ಏನು ಮಾಡುವದು? ರಸಹೀನರನ್ನು ಯಾರು ಸೈರಿಸಬೇಕು?

ನಾನು ನಂದಿರಲಾರೆ! ಏನು ಬೀಳು? ಏನು ಗರ್ವಭಂಗ? ಏನು ದುರ್ದೈವ? ನಾನು ಹೀಗಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಏನು ತಪ್ಪುಮಾಡಿದೆ?

ನಾನು ಹ್ಯಾಗೆ ತಡಿಯಲೀ ಇದನ್ನು. ತಡೆಯಲಾರೆ! ಅಂದಳು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಳು.

೨

“ಏನು ಶಾಮರಾವ್ವು, ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಾ ಏನುಮಾಡಿವಿರಿ? ಕಣ್ಣೀಕೆ ಕೆಂಪಗವಲ್ಲ? ಅದಕ್ಕೇನೇನು ನೀವು ಈಹೊತ್ತು ಹೊತ್ತು ಹೋಗಿ ಎದ್ದಿದ್ದು? ಎಂಟು ಹೊಡೀತದಲ್ಲಾ ಈಗೇನು ಕಚೇರಿಗೆ ಬರೋದು? ಟವ್ವಾಲು ಯಾವಾಗ ಹೋಗಬೇಕು? ಸೂತಾಡುವ ವಿಲ್ಲವೇಕೆ? ನಿಮ್ಮ ಕಾಂಡೆಕ್ವ ಜನ್ನಾಗಿಲ್ಲ! ಯಾಕೆ ತಡಮಾಡಿ ಬಂದಿರೊ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೇನೇಷನ್ ಕೊಡಿರಿ” ಅಂತಾ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಶಿಟ್ಟಿಗಿದ್ದರು.

ಸಾಸ ಶಾಮಣ್ಣಾ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಾ ಆ ನಾಟಕ ಆಡಿ ಆ ಕಣ್ಣೀರು ಒರಿಸಿ ಬೇಸತ್ತು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ. ಮಲಗುವದರೊಳಗೆ ಮೂರು ಹೊಡೀತು. ಏಳುವದರೊಳಗೆ ಏಳು ಜಾರಿಸಿತು. ಏಳ ಬೇಕೆಂದರೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಹ್ಯಾಗೆ ಹ್ಯಾಗೊ ಎದ್ದು ಕಚೇರಿಗೆ ಹೋಗೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹೊತ್ತೇ ಆಗಿತ್ತು. ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಬೈಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು. ಶಾಮಣ್ಣನು ಸುಮ್ಮನೆ ಒಳಗೆ ಹೋದನು. ಪೊೀಷ್ಟಿಗೆ ಕಳಿಸುವ ಟವ್ವಾಲೆಲ್ಲ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿದನು. ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಕಾಗದಗಳು ಒಂದೋ ಎರಡೋ ಬರೆದು ಜವಾನನ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಹಾಗೇ ಕುರ್ಚಿಯಮೇಲೆ ಕೂತುಬಿಟ್ಟನು. ಮನೀವಳಿಗೆ ಸಡೆದದ್ದೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ನೋಡಿದನು. ಏನು ಮಾಡಲಿ? ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಿ? ಮಾತಾಡಿದರೆ ನಳಿನಿ ಅಲಂಕಾರ ವಂತಾಳೆ! ವಿಲಾಸವಂತಾಳೆ! ಒಯ್ಯಾರ ಒನವು ಎಲ್ಲಾ ಬೇಡು ತ್ತಾಳೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಇದ್ದರೆ ಚಂದ! ಇದರಂತೇ ವಿಪರೀತ ಆದರೆ ಹ್ಯಾಗೆ? ಹಿಡಿಕೂಳಿಗೆ ಹಗಲೆಲ್ಲ ಕಷ್ಟಪಡೋ

సన్నంధవనిగి ఈ ఒనవు ఒయ్యార నోడి కేండాడుత్తా
 కుతుగోళ్ళులిక్కి వురసత్తిల్ల. నళిని నోడిదరే హగరుడు
 రంభేయంతే కుభేరనంతే రతి కేళియోళగి రమిసబేకంతాళ.
 నాను హాగే మనస్సు హరేబిట్టరే మనే వ్యవహారవు హేగి
 నడియబేకు. ఆదరే నళినియు హిగి ఆళోదు నోడలారే!
 ఆగలి అమ్మగి కాగద బరదే బరితాళి. హేగూ హిరే మను
 శ్శకు ఎనాదరూ లుపాయ హేళతాళి ఎదుకేళ్ళుత్తా ఎద్దు
 మనేగి లూటక్కి హోద.

౨

తామూ! ఎను ఈ నళినియ వేష? ఆ ఎదురు హిక్కి
 కేళ్ళువదేను? ఆ అడ్డబృతలు ఎను? భుజా కాణిసువ
 హాగి కుబసా ఎను? కచ్చిల్లదే సీరే ఎను? ఆ ఒనవేను?
 ఆ వయ్యారవేను? ఎసిదేల్ల? సంసారిగి ఇదేల్ల యాకప్పా?
 నమ్మ కాలక్కి నావు హిగే ఇద్దేవేను? వస్సు వడవే
 ఇద్దరే ఇట్టుకేళ్ళుత్తిదేవు. ఇల్లదిద్దరే ఇల్లవే ఇల్ల.
 గంధా హచ్చిదహాగి కుబసా, మృతుంబా సీరే ఇరబేకు
 సరి. అదేనో నమగి ఇంథా వేషగళు బేకాగుత్తిద్దిల్ల.
 మనేకేలస ముగిసికొండు యజమానరిగూ హుడుగరిగూ
 అరుగిమాది బడిసోదరాగి హోత్తే సాకాగుత్తిద్దిల్ల.
 అల్ల.....ఇదేను సుద్ది? నళిని నిన్నమేలే ఎనేనో
 హేళుత్తాళల్ల. హేంగసిగి యవ్వన సాయోతనక మిణిమిణి
 మింజుత్తిరబేకాగిదేయంతే! హాగిరలిక్కి ఎనో ఔషధ
 కేడిసుత్తియంతే? యవ్వనహోగి ముప్పు బరుత్తదే అంది
 యంతే? మక్కుళాగదంతే ఎనేనో తుసిదేయంతే! ఇదేను

ಹುಚ್ಚು ನಿನಗೆ? ಶಾಮೂ! ಇದೆಲ್ಲ ನಿಜವೇನು? ಹೀಗೆ ಅಮ್ಮನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಶಾಮುಣ್ಣ ತಲೆಬಾಗಿ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟನು.

ಹೌದೇನಪ್ಪಾ? ಇದೇನಾ ನಿನ್ನ ಓದುಬರಹಾ? ಚಂದಾ ಯಿತು. ನೀವಿಬ್ಬರು ಸೇರಿ ಶಿಶುಹತ್ಯಾ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದೀರೇನು? ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಯೌವನ ಅಂದುಕೊಂಡರೆ ಏನಂದುಕೊಂಡೀ? ಮಕ್ಕಳೂ ಮರೀ ಸಂಸಾರ ಇದ್ದವರು ವಿಲಾಸಮಾಡಿದರೆ ಜನರು ತಡಿಯ ಲಾರರು. ಇನ್ನೂ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದ ಬಂಜೇನ ಯಾರು ಸ್ಮರಿಸು ತ್ತಾರೆ? ಇದರ ಹಾಗೆ ಹಗಲೂ ಇರುಳೂ ಮೈತೊಳಕೊಂಬೋದು ಹಿಕ್ಕೋದು ನಾದುಸಂಪತ್ತು ಇದೇ ರೀತಿ ಹೊತ್ತು ಕಳೆದರೆ ಸಂಸಾರ ಹ್ಯಾಗಾಗಬೇಕು?

ಶಾಮೂ! ಮಕ್ಕಳಾದಮೇಲೆ ಹೆಂಗಸು ಹೀಗೆ ಹರಿಬಿದ್ದಾಳೆ? ಅಲ್ಲ! ನೀಸಂಫವನೋ ಮಕ್ಕಳು ಬೇಡದಿದ್ದರೆ ಹೆಂಡತಿ ಏಕೆ? ಸಂಸಾರ ಏಕೆ? ನೀವು ಮುದುಕರಾದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಯಾರು ನೋಡುತ್ತಾರೆ? ನಾನು ಹೀಗೇ ಇರುತ್ತೀನೇನು? ಈಹೊತ್ತು ನಾಳೆಯೋ ಬಿದ್ದುಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಮುದುಕರಾದರೂ ಮುಪ್ಪಾಗದೇ ಯೌವನ ಇರುತ್ತದೆಂದು ಯಾರನ್ನಾ ಬರದಾರೇನು ಅವರೆಂಥಾ ದಡ್ಡರೋ? ನಿಮ್ಮ ಬುಕ್ಕಗಳಿಗಿಷ್ಟು ಬೆಂಕಿಹಚ್ಚಲಿ. ನಿಮ್ಮಗಳಿಗಿಷ್ಟು ಕೊಳ್ಳೀ ಕೊಡಲಿ. ಇದೇನು ಅನ್ಯಾಯವೋ ಮಕ್ಕಳು ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದು?

ಚಿಕ್ಕತನಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಳು; ಪೆಟ್ಟಿಗಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಕಾನು ಅಂತಾ ಶಾಸ್ತ್ರಾನೇ ಅದೆ. ಇವಿಲ್ಲದವರನ್ನು ಯಾರು ಮಾತಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ? ಏನು ಕಲಿಸಿಕೊಟ್ಟೀಯಪ್ಪಾ ಶಾಣೇತನಾ. ಮಕ್ಕಳು ನಿಮ್ಮ ಯೌವನದ ಸುಖಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಗುತ್ತಾರೆನು? ಮಕ್ಕಳಂಥಾ ಪ್ರೀತಿಯ ಪದಾರ್ಥವು ಬೇರೊಂದದೇನು? ಅದು ಹಾಗಿರಲಿ. ಯೌವನ ಹಾಗೇ ಇರತಂದುಕೋ. ಅನುಭವಿಸುವ ಗಂಡಸಿಲ್ಲಿ? ನೀನೇನು ಮಸ್ತಥನೇ? ಇಂದ್ರನೇ? ಚಂದ್ರನೇ? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ

ಕುಬೇರನೇ? ಎಂದು ಕಚೇರಿಗೆ ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ಆನತ್ತೇ ಊಟಕ್ಕೆ
 ಹಕ್ಕ. ನಳಿನಿಯ ಅಲಂಕಾರ ಯಾವಾಗ ನೋಡಬೇಕು? ಇರಲಿ
 ಇಷ್ಟತ್ತನಾಲ್ಕು ತಾಸು ತನ್ನ ಯೌವನ, ತನ್ನ ಮುಂಗೂದಲು,
 ತನ್ನ ನಿಲಿಗೆ, ತನ್ನ ಎದೆ, ತನ್ನ ಮೋರೆ ನೋಡಿಕೊಂಡಾ ಹೊತ್ತು
 ಕಳಿಯುವ ಹಿಂಗಸು ಯಾತರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾಳೆ. ನಾಲ್ಕು
 ಮಂದಿಯೊಳಗೆ ಥೂ ಅಂತಾ ಉಗುಳಿಸಿಕೊಂಬುವದೊಂದೇ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶಾಮಣ್ಣ—ಹಾಗಲ್ಲಮ್ಮಾ ನನ್ನ ಕಮ್ಮಿ ಸಂಬಳದಾಗಿ ನನ್ನ ಮನೆ
 ತುಂಬ ಮಕ್ಕಳಾದರೆ ನಾನು ಹಾಗೆ ಸಾಕಬೇಕು
 ಹೇಳು. ಹೀಗಾಗಿಯೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು
 ಜಾಸ್ತಿ ಮಮ್ಮು ಕಡಿಮೆ. ಸಾಕಲಾರದೇ ಮಕ್ಕಳನ್ನು
 ಹಡಿಬಾರದಂತಾ ಹಿರೇರೆಲ್ಲಾ ಪೇಸರಗಳಾಗಿ, ಮಾಸ
 ಪತ್ರಿಕೆಗಳಾಗಿ ಹೊಡಕೊಂಬೋದು. ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ
 ನಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ನಾವು ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
 ಸಾಲದಭಾರವಿಲ್ಲದೆ ಸುಖವಾಗಿರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕ
 ಳನ್ನು ಹೆರದವರಾಗಿರಬೇಕು.

ತಾಯಿ:—ಎನು ಹುಚ್ಚು ಶಾಮಣ್ಣ! ಈಗ ನನ್ನ ಸಂಬಳ ನಿನಗೆ
 ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೇನು? ಸಾಲ ತೀರಬೇಕು? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ
 ಈ ವಾರ್ಷಿಕ ಸೇರೆ, ಆಮರ್ಜಲಿ ಕುಬಸ, ಈ ಅತ್ತರಡಬ್ಬಿ
 ಈ ವಾಸಿನೆಣ್ಣೆಯ ಸಬ್ಬು, ಗಿಜ್ಜಿಯ ಡಾಬು, ಕಾಲಾಗ
 ಜೈಸು, ಕೊರಳೊಳಗೆ ಜೈಸು. ಔಷಧ ಯಂತ್ರ ಮಂತ್ರ
 ಇವೆಲ್ಲ ಹೇಗೆ ಬಂದಾವು?

ಶಾಮಣ್ಣ:—ಎನು ಮಾಡಲಮ್ಮಾ! ನಮ್ಮ ಮನೆ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ
 ಮೇಲೆ ಇದೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಉಳಿತದೇನು ನನ್ನ ಸಂಬಳಾ?
 ಸಾಲದು ಅಗ್ಗಿ ಸಾಲದು. ಹಾಗೆ ಸಾಲಾ ಮಾಡೋದು
 ಹೊಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿ ತಿಂಗಳಿಗಿಷ್ಟರಂತೆ ತೀರಿಸೋದು.
 ಮತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ಬೇಕಾದದ್ದಕ್ಕೆ ಹೊಸಸಾಲ.

ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟರೂ ಆತನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಸಿಡಿಮಿಡಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ. ಇವಳ ಸಂಗಡ ಹ್ಯಾಗೆ ಇರಬೇಕು ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ.

ತಾಯಿ :—ಅದೇನೋ! ನನಗೇನು ಗೊತ್ತವ್ವಾ! ನಿಮ್ಮದು ನಿಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ, ನಿಮ್ಮ ವಿಚಾರ, ನಿಮ್ಮ ಅಚಾರ ಎಲ್ಲ ಹೊಸದೇ. ನನ್ನಂಥಾ ಮುದಿಮುಂಡಿಗೇನು ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು? ನಾನೇನನ್ನೂ ಅಂದ್ರೆ ಈ ರಂಡೆವೋಚಿ ನಮ್ಮ ಸುಖ ನೋಡಿ ಸೈರಿಸಲಾರದೇ ಹಾಳುಮಾಡುತಾಳಂತ ಇಬ್ಬರೂ ಅಳುತ್ತೀರಿ.

ಶಾಮು :—ಅಮ್ಮಾ ನೀನು ಈಗ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೈಬಿಟ್ಟರೆ ಹ್ಯಾಗೆ? ಅವಳನ್ನು ಹೇಗನ್ನಾ ಹಾದಿಗೆ ಹಚ್ಚತಾಳಂತೆ ನಿನಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದು ಕರೆಸಿದ್ದು. ನೀನು ಸುಮ್ಮನೆ ಬೈದು ಹೋದರೆ ಗತಿ ಏನು?

ತಾಯಿ :—ಹಾಗಾದರೆ ನಳಿನಿಯನ್ನು ನನಗೆ ಒಪ್ಪಿಸು. ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀನೋ ನೋಡು. ಊಹೆ ಉಪಾಯ ಇರಬೇಕು. ಬುದ್ಧಿ ಇರಬೇಕು. ಬ್ಯಾಸಿ ಬಂದರೆ ಔಷಧವಾಗಲೀ ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಔಷಧವೇನು? ಗರ್ಭ ಕೋಶ ಕೆಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಔಷಧ ಯಂತ್ರ ಕೊಬ್ಬಿದ ಹೆಂಗಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಬಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯಂತ್ರಾ ಹುಡುಕೇ? ಮನ ಸಿನ ಸುಖದುಃಖಗಳ ಬೆಳೆಸಳಿಸುವ ಸಾಧನಯಾವದೂ ಇಲ್ಲವೋ! ಹೂವು ಬಾಡದಹಾಗೆ ದ್ರಾವಕದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಡುತೀಯೆಂದುಕೋ. ಆ ದ್ರಾವಕದೊಳಗಿಂದ ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಹಾಗೆ ಒಚ್ಚಿಟ್ಟ ಹೂವು ಅಲಂಕಾರಕ್ಕಾದರೂ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೇನು? ಪರಿಮಳ ಇರುತ್ತದೇನು? ಗಾಳಿಯೊಳಗೆ ಹಬ್ಬುತ್ತದಾ?

ಶಾಮು :—ವಿನು ಅವಯ್ಯಾ! ಅದೆಲ್ಲಾ ನಾಕಾಣೆ. ಯೋಡನೆಮ್ಮೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲಾ. ಆದದ್ದೇನೋ ಆಯಿತು. ನೀನು ತಿದ್ದಿ ಕೊಡಲ್ಲ.

ಶಾಯಿ :—ಹಾಗೇ

೪

ನಳಿನಿಗೆ ಏಳು ತಿಂಗಳು ತುಂಬಿದವು. ಕೈತುಂಬಾ ಬಳಿ. ಕೆನ್ನೆಗೆ ಅರಿಸಿನ, ಮೈತುಂಬಾ ಬಟ್ಟೆ, ನಡೆ ಜಡವಾಗಿತ್ತು. ನಡು ಬಲುತ್ತಿತ್ತು. ಬಲವಿನ ನೋಟ, ಮೋರೆಯಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಸ್ತಿಕೆಯ ಬೆಳಕು. ಇದ್ದೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೆ ಈಕೆ ಆಗಿನ ನಳಿನಿಯೇ ಅಲ್ಲ. ಈ ಚಲುವಿನ ಬಲವೇ ಬೇರೆ. ಶಾಮಣ್ಣನ ಪರಾಮರಿಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಟರುನಳು. ಈಗ ಅಕಿ ಆತನ ಕ್ರಾಪು ಹಿಕ್ಕೋದು ಕಮೀಡಿಗೆ ಗುಂಡುಗಳು ಹಾಕೋದು. ಕಾಫಿಮಾಡಿ ಕಾಡಿದೋದು. ಯಾವಾ ಗಲೂ ಆತನ ಸುಖದ ಚಿಂತೆಯೇ ಚಿಂತೆ. ಸಿಜವಾಗಿ ಶಾಮಣ್ಣನಿಗೆ ಈಗ ಅನ್ನಾಷ್ಟ್ರ ಬಿಚ್ಚಿತು. ಅನಂದಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದನು. ಏನು ತುಂಬಿದವು. ನಳಿನಿಬಾಯಿಯು ಗಂಡು ಕೂಸನ್ನು ಹೆತ್ತಳು. ಏನೀಗಿನ ಸಂಭ್ರಮ, ಏನು ವೈಭವ, ಏನು ಮೇಳ, ಏನು ಮೋಜಾ, ನೋಡಲಿಕ್ಕಿರಡು ಕಣ್ಣುಗಳೇ ಸಾಲವು?

ನಳಿನಿಯು ಹಡೆದು ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳಾದವು. ಅಂದಿನ ನಾಯಂಕಾಲ ಕಡೇರಿಯಿಂದ ಶಾಮಣ್ಣ ಮನಿಗೆ ಒಂದನು. ನಳಿನಿಯು ಎದರು ಬಂದು ರುಮಾಲ ಇಸುಗೊಂಡಳು. ನಳಿನಿ ಬಾಣಂತಿಯ ವೇಷ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಬ್ಬಮಾಡಿಸಿತು. ಬಳಗೇಪೋಗಿ ಮಂಜದಮೇಲೆ ಶಾಮಣ್ಣ ಕೂತುಕೊಂಡನು. ಅಕಿಯ ಮೋರೆ ನೋಡಿ ಮನಸ್ಸು ಜಲಿಸಿತು. ಮೊಹನನ್ನು ತಡಿಯಲಾರದೇ ಇಲ್ಲಿ

ಬಾ ನಳಿನೀ ಅಂದನು. ನಳಿನಿ ಒಂದು ಬಗಲಾಗೆ ಸಿಂತುಕೊಂಡಳು. ಕಣ್ಣಿನ ಕಾಡಿಗೆ, ಕೆನ್ನೆಯ ಅರಿಸಿನ, ಬಲವನ ಸೋಲೆ, ಬಾಯಿ ಯೊಳಗೆ ತಾಂಬೂಲ, ನಡುಕಟ್ಟು ಇವೆಲ್ಲ ಕಣ್ಣಾರೆ ಸೋಡಿ ನಳಿನಿಯ ಭುಜದಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟು ಶ್ಯಾಮರಾಯನು ಮುದ್ದುಕೊಡ ಹೋದನು.

ಅಯ್ಯೋ ನನಗ್ಯಾಕ್ರಿ ಮುದ್ದು. ಇರಿ. ಕೂಸಿನ್ನು ಕರ ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ ಅಂದು ತೊಟ್ಟಿಲೊಳಗಿದ್ದ ಕೂಸನ್ನು ಕೈಯೊಳಗೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟಳು. ನೋಡಿ ಬಾಬು ಹತ್ಯಾಗೆ ಸಗುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಎಂದು ಒಂದು ಕೆನ್ನೆಗೆ ಮುದ್ದಿಟ್ಟಳು. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಶಾಮಣ್ಣನು ಆ ಕೂಸಿನ ಎರಡನೇ ಕೆನ್ನೆಗೆ ಮುದ್ದುಕೊಟ್ಟನು. ಆಗ ನಳಿನಿಯು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಗಂಡನ ಮೋರೆಯ ಕಡೆ ನೋಡಿ ಸಗುತ್ತಾ, "ಇದು ನೋಡಿದಿರಾ ಸಿಜನಾದ ಬಲವನ ಸಂಕಲಿ" ಎಂದಳು.

—: ಸಂಪೂರ್ಣ :—

‘విప్లవశాసనం’ వున్నది. అయితే,
బీదగలది సగం.

